

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 1

ETI IK-1 D-S034

ETI.34.HR.R.K1.12

30106

12

Etika

Prazna stranica

ETI IK-1 D-S034

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

Zadatci su u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 2 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

Ispravak pogrešnog unosa

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Neispravno

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Petar Preradović

Točan odgovor

Skraćeni potpis

ETI IK-1 D-S034

99

Etika

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Koji je filozof u svojem učenju govorio o etičkome stilu života kao o jednome stadiju egzistencije?

- A. Arthur Schopenhauer
- B. Friedrich Nietzsche
- C. Max Scheler
- D. Søren Kierkegaard

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Kako se naziva etičko stajalište prema kojemu moralne vrijednosti ovise isključivo o osobnoj prosudbi pojedinca?

- A. etički skepticizam
- B. etički univerzalizam
- C. etički relativizam
- D. etički objektivizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Što su prema budističkome nauku temeljni uzroci ljudske patnje?

- A. mržnja i bijes
- B. oholost i zavist
- C. želja i neznanje
- D. neumjerenost i lijenost

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. Koja je središnja vrednota etičkoga prosuđivanja?

- A. dobro
- B. istinito
- C. lijepo
- D. učinkovito

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

ETI IK-1 D-S034

01

Etika

<p>5. Koje su četiri kardinalne vrline prema Platonu?</p> <p>A. milosrđe, vjera, nada, ljubav B. umjerenost, hrabrost, mudrost, pravednost C. velikodušnost, darežljivost, dobrohotnost, prijateljstvo D. umijeće, znanje, razboritost, umnost</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>6. Pozorno pročitajte tekst.</p> <p><i>U kući u vlasništvu gospodina X svaki se tjedan održava sastanak kluba anonimnih ovisnika o kockanju. Članove kluba netko je bez njihova znanja i znanja gospodina X fotografirao i fotografiju objavio u lokalnim novinama.</i></p> <p>Koje je ljudsko pravo prekršeno u situaciji opisanoj u tekstu?</p> <p>A. pravo osoba na kretanje B. pravo na privatnost C. pravo na zdravstvenu zaštitu D. pravo na javno okupljanje</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>7. Koji pojam označava kršćansku krepost ljubavi prema Bogu i bližnjemu, a koja se izražava kroz milosrđe, brigu i pomaganje potrebitima?</p> <p>A. <i>caritas</i> B. <i>eros</i> C. <i>agape</i> D. <i>philia</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div>ETI IK-1 D-S034</div> <div> 01</div>	

Etika

8. Pozorno pročitajte tekst.

U svim moralnim prosuđivanjima od najveće je važnosti da se pazi na subjektivno načelo svih maksima, da se svaki moralitet radnja stavi u njihovu nužnost na osnovu dužnosti i na osnovu zakona, a ne iz ljubavi i nagnuća prema onome što radnje treba da proizvedu.

Koji je filozof zastupao navedeno stajalište?

- A. Aristotel
- B. Immanuel Kant
- C. John Stuart Mill
- D. Max Scheler

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

9. Što je prema teoriji moralnoga razvoja Lawrencea Kohlberga karakteristično za predkonvencionalnu razinu?

- A. usmjeravanje prema autoritetu, zakonu i dužnosti
- B. prilagođavanje grupnim normama
- C. usmjeravanje prema univerzalnim etičkim načelima
- D. izbjegavanje kazne i očekivanje nagrade

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Koji je filozof smatrao da je pravednost prva i najviša vrednota društvenih institucija?

- A. John Rawls
- B. Karl Marx
- C. Niccolò Machiavelli
- D. Thomas Hobbes

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

11. Koji je od navedenih kriterija prosudbe moralnosti djelovanja karakterističan za utilitarizam?

- A. ostvarivanje koristi
- B. ispunjavanje dužnosti
- C. usavršavanje karaktera
- D. vršenje Božje volje

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Etika

<p>12. U kojoj je religiji davanje materijalnih dobara potrebitima jedan od pet stupova vjerskoga nauka?</p> <p>A. u kršćanstvu B. u judaizmu C. u islamu D. u budizmu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>13. Pozorno pročitajte tekst.</p> <p><i>Kada s vremenom nestanu klasne razlike i kada se sva proizvodnja koncentrira u rukama udruženih individua, javna će vlast izgubiti politički karakter. Politička vlast u pravom smislu je organizirana vlast jedne klase za ugnjetavanje druge.</i></p> <p>Koji je filozof shvaćao političku vlast na način opisan u tekstu?</p> <p>A. John Stuart Mill B. Karl Marx C. Niccolò Machiavelli D. Thomas More</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. U koji se dio filozofije tradicionalno svrstava etika kao filozofijska disciplina?</p> <p>A. u praktičku filozofiju B. u poietičku filozofiju C. u političku filozofiju D. u teorijsku filozofiju</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Što je od navedenoga predmet metaetike?</p> <p>A. kriteriji moralnoga djelovanja B. dobar ljudski život C. svrha moralnoga djelovanja D. moralni iskazi</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>ETI IK-1 D-S034</p> <div> 01</div>	

Etika

II. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

16. Kako se naziva ukupnost gospodarskih, političkih i kulturnih procesa koji vode sve većoj povezanosti i međusobnoj ovisnosti pojedinih dijelova suvremenoga svijeta?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

17. Kako se naziva vrsta ekologije koja vidi mogućnost procvata ljudskoga života značajnim smanjenjem ljudske populacije i nužnim procvatom neljudskih oblika života?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

18. Kako se naziva rođenjem stečena i neotuđiva vrijednost ljudske osobe?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

19. Kojim se pojmom označava situacija u kojoj osoba koja je uvjereni pacifist i patriot domovinu može braniti jedino oružjem?

_____

0 ☐
1 ☐

bod

ETI IK-1 D-S034

02

Etika

<p>20. Kako se naziva čin kojim dopuštamo korištenje vlastitih organa u svrhu presađivanja kako bi se pomoglo u liječenju teških bolesnika?</p> <p>_____</p>	<div>0 ☐</div> <div>1 ☐</div> <div>bod</div>
<p>21. Na kojoj je razini moralne svijesti prema Lawrenceu Kohlbergu vojnik koji prosuđuje da naredbe nadređenih treba provoditi samo zato što je tako određeno zakonom?</p> <p>_____</p>	<div>0 ☐</div> <div>1 ☐</div> <div>bod</div>
<p>22. Koja svjetska religija u svojem učenju zagovara načelo <i>ahimse</i>?</p> <p>_____</p>	<div>0 ☐</div> <div>1 ☐</div> <div>bod</div>
<div>ETI IK-1 D-S034</div> <div> 02</div>	

Etika

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.
Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

23. Objasnite pojam autoriteta.

0

1

bod

Etika

24. Objasnite iz kojega bi razloga liječnička intervencija bez prethodnoga obavješćavanja pacijenta o mogućim posljedicama te intervencije mogla biti moralno dvojben.

0
1

☐
☐

bod

25. Objasnite što prema Davidu Humeu može biti temelj morala.

0
1

☐
☐

bod

Etika

Prazna stranica

ETI IK-1 D-S034

99